

Nr 13 | Zima 2015

farnet

M A G A Z Y N

2014-2020 Sieć możliwości

Przedmowa

Rozwój lokalny na obszarach przybrzeżnych i rybackich UE wkracza w nowy i ekscytujący okres. Realizacja zreformowanej wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) stanowią nowe wyzwania i nowe możliwości dla społeczności przybrzeżnych i rybackich. Większa koordynacja między Europejskimi Funduszami Strukturalnymi i Inwestycyjnymi (EFSI) oferuje również możliwość łączenia różnych funduszy UE i zwiększenia ich oddziaływania na szczeblu lokalnym.

Inicjatywa lokalna jest niezbędna, aby zapewnić że projekty finansowane ze środków UE są dostosowane do lokalnych potrzeb. Dzięki uruchomieniu nowych idei, pomysłów i zasobów, wspólnoty mogą otworzyć nowe ścieżki rozwoju i odgrywać decydującą rolę w kształtowaniu własnej przyszłości. Jednakże „lokalny” nie oznacza wcale „marginalny” czy „izolowany”. W celu spotęgowania swojego oddziaływania, lokalne inicjatywy powinny być połączone za pomocą silnych sieci krajowych i europejskich. Rozporządzenie o EFMR przewiduje środki na tworzenie takich krajowych i europejskich sieci obszarów zależnych od rybactwa. FARNET, europejska sieć obszarów rybackich utworzona w poprzednim okresie programowania, stała się rozpoznawalną marką i siłą napędową lokalnych inicjatyw na obszarach zależnych od rybactwa w UE. Ta sieć będzie działać nadal, a Zespół FARNET będzie dalej odgrywał kluczową rolę w koordynowaniu i animowaniu jej działalności.

Jean-Pierre Vercruyse

*Policy Officer –
Dyrekcja Generalna ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa*

Gilles van de Walle

*Team Leader –
Zespół Wsparcia FARNET*

Niniejsza publikacja pozwala spojrzeć głębiej na priorytety europejskiej sieci w nadchodzącym okresie i pokazuje, jak będzie ona wspomagać lokalne działania, przyczyniając się do zrównoważonego rozwoju obszarów rybackich w UE. Błękitny wzrost, zreformowana wspólna polityka rybołówstwa, zmiany klimatu, tworzenie miejsc pracy i integracja społeczna to tylko niektóre z obszarów, gdzie LGR zaczynają działać i wprowadzać zmiany. FARNET i jego Zespół Wsparcia są po to, by wspomagać LGR w tych przedsięwzięciach poprzez seminaria, poradniki i wymianę doświadczeń, tak aby zbiorowy dynamizm i innowacyjność LGR dawały wyrazisty impuls w skali europejskiej.

Magazyn FARNET jest publikacją Dyrekcji Generalnej do Spraw Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa Komisji Europejskiej. Jest on rozprowadzany bezpłatnie na życzenie.

Wydawca: Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna do Spraw Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa, Dyrektor Generalny.

Klauzula o wyłączeniu odpowiedzialności: Jakkolwiek Dyrekcja Generalna do Spraw Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa jest odpowiedzialna za ogólne przygotowanie niniejszego magazynu, nie ponosi jednak odpowiedzialności za poprawność, treść lub poglądy wyrażone w poszczególnych artykułach tej publikacji.

Komisja Europejska nie przyjmowała i w żaden sposób nie zatwierdzała, o ile nie zaznaczono inaczej, poglądów i wypowiedzi pojawiających się w tej publikacji i nie należy ich traktować jako stanowiska Komisji lub Dyrekcji Generalnej do spraw Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa.

Komisja Europejska nie gwarantuje poprawności danych zawartych w tej publikacji; ani Komisja Europejska ani żadna osoba działająca w jej imieniu nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek ich wykorzystanie.

© Unia Europejska, 2015.

Powielanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Wydrukowano w Belgii na papierze z recyklingu.

Zdjęcia na stronach:

Chuyu (6, 16), Émilie Dubrul (7), Martin Alvarez Espinar (8, 16).

Współautorzy:

Serge Gomes da Silva, Urszula Budzich-Tabor, Eamon O'Hara, Sabine Kariger, Lorena van de Kolk, Monica Veronesi Burch, Gilles van de Walle.

Realizacja:

DevNet geie (AEIDL/Grupo Alba) / Kaligram.

Kontakt:

FARNET Magazine, FARNET Support Unit
Rue de la Loi 38, boîte 2
B-1040 Brussels
+32 2 613 26 50

info@farnet.eu – www.farnet.eu

ISBN: 978-92-79-52011-2 – doi:10.2771/113570 (Print)

ISBN: 978-92-79-52016-7 – doi:10.2771/539033 (Web)

Program Operacyjny

 Przyjęty

 Prace trwają

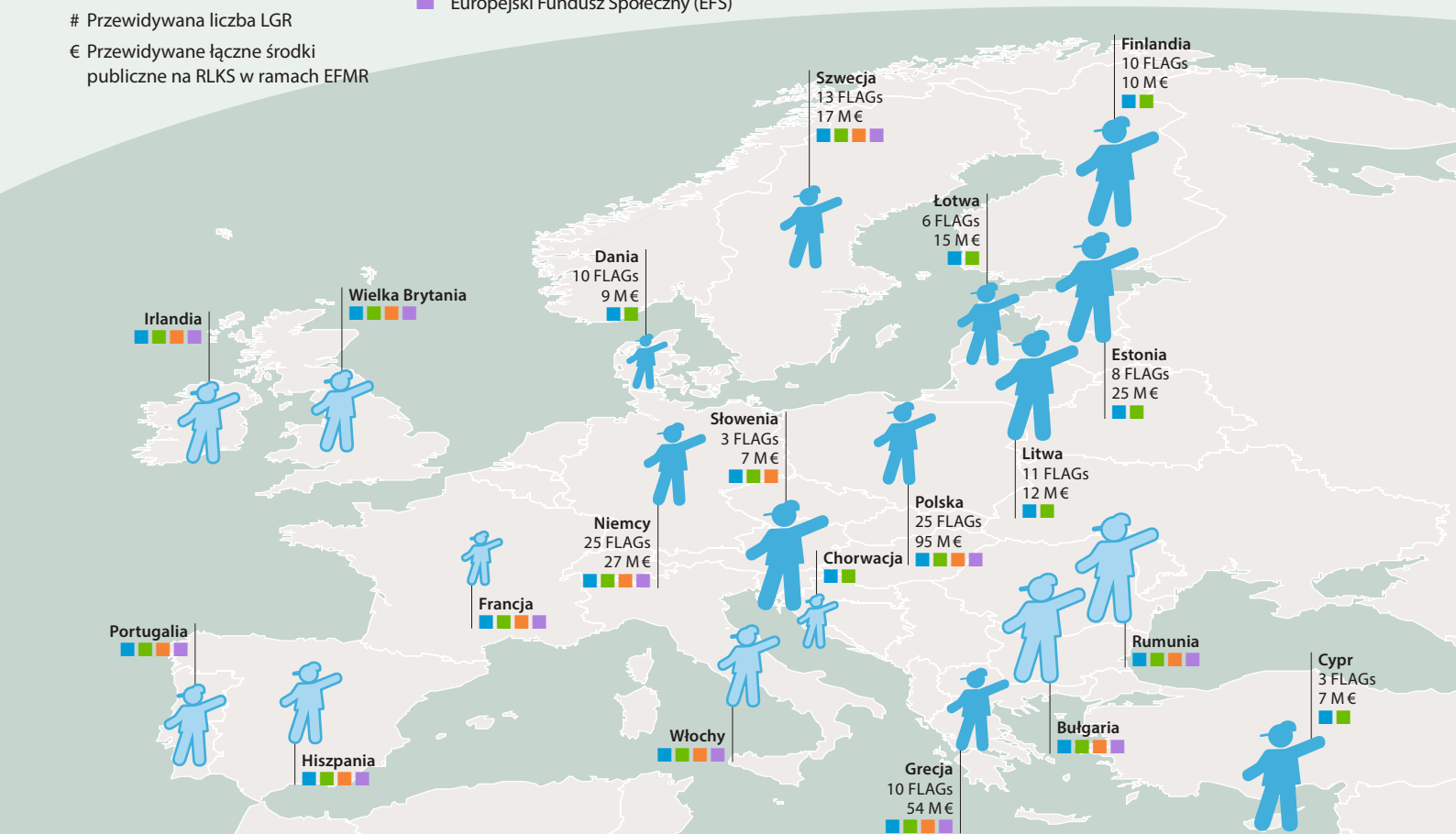
Przewidywana liczba LGR

€ Przewidywane łączne środki publiczne na RLKS w ramach EFMR

Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne w których możliwy jest RLKS

- Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR)
- Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFFROW)
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)
- Europejski Fundusz Społeczny (EFS)

% środków na RLKS

Proces finalizowania i przyjmowania programów operacyjnych EFMR stopniowo dobiega końca, klaruje się zatem obraz, które państwa członkowskie planują wdrożenie Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (RLKS) w ramach swoich programów morskich i rybackich i jak to zamierzają robić. W sumie 20 z 27 państw, które otrzymują środki EFMR wyraziło zainteresowanie wdrażaniem RLKS w okresie 2014-2020. Z wyjątkiem Chorwacji, która realizuje RLKS po raz pierwszy, państwa członkowskie rozpoczynają drugi okres programowania na obszarach rybołówstwa i mają lepszy pogląd, czego oczekują od LGR i jakiej pomocy im potrzeba, aby osiągnąć wyniki.

Oczekuje się, że w całej UE budżet RLKS i liczba Rybackich Lokalnych Grup Działania (LGR), pozostaną w dużej mierze podobne do okresu 2007-2013 (ok. 670 milionów euro środków publicznych dla prawie 300 LGR), ale niektóre państwa członkowskie, np. Łotwa, zmniejszają liczbę LGR, aby lepiej skoncentrować swój budżet RLKS na ob-

szarach (zwykle nadbrzeżnych) najbardziej zależnych od rybnictwa. Inne kraje, w tym Hiszpania, Finlandia i Słowenia, rozszerzają program na nowe obszary. Ogólnie rzecz biorąc, około 10-12% środków EFMR przeznaczonych na rybołówstwo¹ zostało przydzielonych do RLKS.

PODEJŚCIE RLKS W RÓŻNYCH FUNDUSZACH

Oprócz EFMR, RLKS może być stosowany także w innych Europejskich Funduszach Strukturalnych i Inwestycyjnych (EFSI): Europejskim Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskim Funduszem Społecznym (EFS) i Europejskim Funduszem Rolnym Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFFROW). W EFFROW obowiązuje minimum: każde państwo musi przeznaczyć co najmniej 5% swojego budżetu na RLKS, który w tym funduszu nosi nazwę LEADER. Według informacji zebranych przez Punkt Kontaktowy Europejskiej Sieci Obszarów Wiejskich (ESOW)², 25 państw członkowskich planuje zastosować

podjęcie RLKS w co najmniej dwóch, a 11 z nich we wszystkich czterech Funduszach ESI.

Jest za wcześnie, aby stwierdzić jak te plany zostaną zrealizowane w praktyce, zwłaszcza w formie lokalnych strategii wielofunduszy. Na horyzoncie jawi się wiele wyzwań, dotyczących odmiennych zasad i koordynacji pracy lokalnych grup działania, szczególnie tam, gdzie państwa członkowskie dopuszczają możliwość łączenia kilku Funduszy w jednej strategii. Otwiera się jednak nowy, ciekawy okres dla podmiotów zaangażowanych w rozwój lokalny na obszarach wiejskich, miejskich i rybackich, które w sumie na podjęcie RLKS otrzymają ok. 12 miliardów euro środków unijnych oraz jasne przesłanie od Europy o konieczności koordynacji i współpracy... FARNET będzie pod ręką, aby w tym pomagać.

¹ Nie licząc działań obejmujących zbieranie danych i kontrolę oraz działań Wspólnej Polityki Morskiej.

² Głównie na podstawie przeglądu Umów Partnerstwa oraz odpowiedzi otrzymanych od Instytucji Zarządzających EFFROW i Krajowych Sieci Obszarów Wiejskich.

FARNET: siedem lat doświadczenia

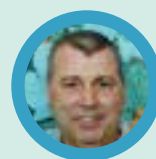
2007

2014

Podjęcie monofunduszowe

Pierwsze Krajowe Sieci LGR

Wczesny etap współpracy

Wykorzystanie EFMR i RLKS w innowacyjnych i dynamicznych projektach.

FARNET

sieć z tysiącami udziałowców
budowanie więzi z

KE

Reg

Oś 4 Europejskiego Funduszu Rybackiego

MK

Lokal

312

LGR, punkt kontaktu ze społecznością liczącą ponad 17 tys. osób zajmujących się rybactwem i akwakulturą

RÓŻNICOWANIE

WARTOŚĆ DODANA

MARKETING

ŚRODOWISKO

UDZIAŁ W ZARZĄDZANIU

TURYSTYKA

Tematy, w których działania LGR zmieniły obszary rybackie

RLKS I WIELOFUN

Błękitny wzrost i rozwój obszarów nadbrzeżnych

Błękitny wzrost to długofalowa strategia wspierania rozwoju inteligentnego, zrównoważonego i włączającego związanego z oceanami, morzami i obszarami nadbrzeżnymi. W Europie strategię tę wspiera Zintegrowana Polityka Morska (ZPM), która zachęca do coraz lepszej koordynacji różnych polityk adresowanych do obszarów nadbrzeżnych. Dzięki przedsięwzięciom z dziedziny transportu, wypoczynku, zrównoważonego wydobycia surowców, produkcji energii oraz działaniom badawczo-rozwojowym, błękitny wzrost tworzy możliwości tworzenia nowych firm i miejsc pracy oraz do wzmocnienia lokalnej gospodarki. Otwiera to interesującą perspektywę dla społeczności lokalnych, z czego mogą skorzystać LGR, aby wspierać nowe formy działalności społeczno-ekonomicznej, nie zapominając o pojemności środowiskowej ekosystemów przybrzeżnych.

MOŻLIWA ODPOWIEDŹ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ:

- > Nawiązanie współpracy z głównymi interesariuszami (np. z sektora przemysłu czy badań), aby **zapewnić że błękitny wzrost na danym obszarze** będzie zgodny z celami ważnymi dla jego mieszkańców;
- > Podejmowanie inicjatyw oraz aktywne tworzenie i realizacja **projektów błękitnego wzrostu**;
- > Promowanie **podejścia wspólnego** do tworzenia projektów, aby zapewnić maksymalne włączenie wszystkich zainteresowanych i wspólne korzyści, a zarazem uniknąć negatywnych efektów projektu.

UDZIAŁ LGR MOŻE POLEGAĆ NA:

- > Włączeniu błękitnego wzrostu do **lokalnej strategii**, pomagając w znalezieniu rozwiązań najbardziej odpowiadających interesom społeczności;
- > Wzmocnieniu **współpracy** z lokalnymi interesariuszami oraz pomiędzy nimi oraz wspieranie działań umożliwiających im większe zaangażowanie, szczególnie dotyczy to sektora rybackiego;
- > Budowaniu powiązań i wspieranie **projektów** łączących sektor rybacki z innymi interesariuszami błękitnego wzrostu;
- > Tworzeniu mapy popytu i podaży na **kwalifikacje pracowników** oraz wspieraniu szkoleń i tworzenia miejsc pracy;
- > Poszukiwaniu najlepszych możliwości finansowania dla każdego celu i typu operacji, w tym poprzez wykorzystanie innych EFSI w ramach wielofunduszowości.

Wywiad

MARIELLE PHILIP

ID: Marielle Philip, lat 28. Prawnik, specjalność prawo wodne i zintegrowane zarządzanie obszarami przybrzeżnymi.

Zainteresowania: od dzieciństwa w rodzinie marynarskiej i rybackiej nad zatoką Arcachon interesowała się wszystkim, co dotyczy morza.

Projekt dofinansowany przez: FLAG Arcachon

F.M. Marielle, opowiedz nam o swoim projekcie:

M.P. Mój projekt polega na stworzeniu rynku na „skórę z morza”, nowy surowiec dla rzemieślników i projektantów zrobiony ze skór rybnych. Moja firma nazywa się FEMER®, a powstała dzięki wsparciu Osi 4 EFR i dofinansowaniu z EFS.

F.M. Co zmienił ten projekt?

M.P. Pozwolił mi rozwinąć własną działalność zawodową! Zmieniło to niemało spraw w moim otoczeniu, zwłaszcza w stowarzyszeniu żon rybaków, które było pomysłodawcą; projekt zmienił np. postawy rybaków, którzy początkowo nie traktowali mnie zbyt poważnie, ale ten początkowo „babski projekt” stał się wspólną przygodą całego sektora.

F.M. Co cię zachęciło do współpracy z LGR?

M.P. Paradoksalnie, sprawiły to liczne europejskie wymiany studyjne: najpierw mama była w Finlandii z Europejskim Stowarzyszeniem Aktea³, gdzie poznała techniki garbarskie, a później podczas konferencji FARNET 2011 roku weszliśmy w kontakt z LGR Arcachon i jej liderką, dzięki której projekt dojrzał w zespole.

F.M. Czego nauczyłaś się z projektu?

M.P. Że można przezwyciężyć kryzys w oparciu o umiejętności i elementy kultury lokalnej. Ale wyłącznie w połączeniu z narzędziami szybkiego reagowania i wsparcia: kluczowa jest dostępność zaliczek, aby umożliwić promotorowi projektu skupienie energii na fazie realizacji.

F.M. Co powiedziałałabyś osobie chcącej zrealizować podobny projekt?

M.P. Zaczynaj od identyfikacji źródeł finansowania, startuj w konkursach, składaj projekty na poziomie lokalnym lub regionalnym. Przygotuj się, aby „zrobić wiele kilometrów na odrobinie benzyny”. Nie daj się zbyć, nie pozwól się zapędzić do kąta, to pogrzebie twój projekt.

F.M. Jak może pomóc FARNET?

M.P. Widzę dwa priorytety, młodość i angielski! Potrzeba dużo więcej wymiany umiejętności i szkoleń dla młodych ludzi, którzy podejmują działalność związaną z rybołówstwem. Na przykład poprzez współpracę między LGR i szkołami o profilu morskim, programem Erasmus+. Wielu zmaga się z angielskim usiłując rozgryźć dokumentację konkursową projektów europejskich. Może projekt współpracy z nauką angielskiego o tematyce „morskiej”?

F.M. Twój projekt włącza się w nową gospodarkę nadbrzeżną, między „błękitnym wzrostem” a „gospodarką cyrkularną”; czy to łatwe?

M.P. Na razie podmioty wspierające innowacje i gospodarkę cyrkularną – z wyjątkiem LGR – nie są dostatecznie wyczulone na ten temat. Lokalna dyskusja na temat błękitnego wzrostu jest pilnie potrzebna.

FEMER (Gironde, Francja)

Rezultaty

- > Innowacyjna technika produkcji: garbowanie skór z wykorzystaniem miejscowej rośliny inwazyjnej
- > N owe produkty recyklingu odpadów połączone pod zastrzeżoną nazwą „FEMER®, skóry morskie z Zatoki Arcachon”
- > 40 rzemieślników kupuje skóry FEMER
- > Stworzenie 3 miejsc pracy, w tym jednego na etacie.

Całkowity koszt i udział Osi 4

- > Łączny koszt projektu: 10 085 €
- > Dofinansowanie z Osi 4: 4 034 €
- > Wkład krajowy: 4 034 €
- > Udział środków prywatnych: 2 017 €

Strona internetowa, kontakt

- > www.femer.fr

Harmonogram projektu

- > Studium dofinansowane z Osi 4: 2012/2013
- > Stowarzyszenie utworzone w 2013 dzięki EFS
- > Przedsiębiorstwo działa od listopada 2014

³ AKTEA: Europejska sieć organizacji zajmujących się udziałem kobiet w rybactwie i akwakulturze.

Zmiany klimatu i przechodzenie do gospodarki energooszczędnej

Obszary morskie i przybrzeżne należą do regionów najbardziej zagrożonych zmianami klimatycznymi, które mają wpływ na sektor rybactwa i akwakultury, na poziom życia mieszkańców i przestrzeń, w której mieszkają. Ekologiczne i społeczne systemy obszarów przybrzeżnych, nadmorskich i innych terenów związanych z wodą są bardzo złożone, toteż zmiany klimatyczne niosą dla nich duże wyzwania. Jednak jest tu miejsce na reakcje adaptacyjne i znaczący potencjał do zapobiegania skutkom zmian, między innymi poprzez produkcję energii odnawialnej na morzu oraz przez lokalne inicjatywy zmniejszające emisję gazów cieplarnianych.

MOŻLIWA ODPOWIEDŹ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ:

- > Budowanie świadomości na temat **zmian klimatycznych** oraz tworzenie lokalnych strategii biorących pod uwagę zarówno adaptację jak i zapobieganie zmianom klimatycznym;
- > Zachęcanie do **wspólnego działania** w odpowiedzi na wyzwania (i szanse) wynikające z adaptacji i zapobiegania zmianom klimatycznym;
- > Identyfikowanie lokalnych źródeł emisji gazów cieplarnianych i wspieranie **strategii zmierzających do jej ograniczenia**, w tym do przyjęcia technologii energooszczędnych i produkcji energii odnawialnej;
- > Wspieranie **zmian w stylu życia** zmniejszających zużycie energii i preferujących korzystanie z miejscowych, bardziej zrównoważonych produktów i usług.

UDZIAŁ LGR MOŻE POLEGAĆ NA:

- > Dofinansowaniu **studiów i badań** pomagających w zrozumieniu efektów i możliwości wynikających ze zmian klimatycznych na obszarze LGR;
- > Wspieraniu **lokalnej własności** w zakresie produkcji energii odnawialnej na obszarach morskich i przybrzeżnych (w oparciu o pływy, energię fal itp.) oraz Planowania Przestrzennego Obszarów Morskich;
- > Wspieraniu **projektów związanych z adaptacją i/lub zapobieganiem zmianom klimatycznym** spójnych z lokalną strategią rozwoju i przyczyniających się do wzmacniania żywotności i odporności obszaru;
- > Tworzeniu powiązań z unijną agendą zmian klimatycznych i energii odnawialnej³, przyczyniając się do znajdowania lokalnych odpowiedzi i **tworzenia podstaw do głębszego zaangażowania mieszkańców** w działania na różnym poziomie;
- > Wzmacnianiu **zdolności do angażowania się** w inicjatywy takie jak *Transition Towns*⁴, pozwalające na zaangażowanie społeczności lokalnych w zmiany klimatyczne i zrównoważony rozwój.

4 http://ec.europa.eu/clima/policies/international/paris_protocol/energy/index_en.htm

5 <https://www.transitionnetwork.org/>

Wywiad

GUY SVANBACK

ID: Guy Svanback, lat 59, kieruje Stowarzyszeniem Rybaków w Ostrobotni.

Zainteresowania: Sektor rybacki i możliwość spotykania ludzi ze wszystkich warstw społecznych. Lubię otwartą przestrzeń i morze, zawsze mieszkałem blisko morza.

SANNA-SOFIA SKOG

ID: Sanna-Sofia Skog, lat 27, absolwent inżynierii i technologii energetycznych w Novia Institute.

Zainteresowania: Wybrzeże i środowisko morskie. Temat biopaliw jako alternatywy dla paliw kopalnych pojawił się w trakcie moich studiów

Projekt dofinansowany przez: FLAG Österbotten

F. M. Guy, opowiedz nam o swoim projekcie:

G. S. Projekt obejmował ocenę zainteresowania rybaków wykorzystaniem biopaliwa do silników diesla oraz testy na dwóch statkach rybackich i jednej łodzi-taksówce. Pracowaliśmy razem z Uniwersytetem Novia nad testowaniem biopaliw i stworzeniem poradnika z rekomendacjami jak je stosować. Tak rozpoczęliśmy współpracę z Sanną; ona zajęła się stroną badawczą, a my – rybacką.

F. M. Co zmienił ten projekt?

G. S. Badanie dało nam znacznie większą wiedzę o przechodzeniu statków rybackich na biopaliwo. Pokazało praktyczne wyzwania związane na przykład z bhp i pomogło nam znaleźć rozwiązania. Dzięki temu rybacy zaczęli myśleć pozytywnie o bardziej zrównoważonych metodach połowów oraz o stopniowym eliminowaniu paliw kopalnych i o działaniach związanych ze zmianami klimatu.

F. M. Sanna, Guy, jak dowiedzieliście się o LGR i jego wsparciu?

S-S.S. O LGR wiedziałam z rozmów z rybakami przy wcześniejszym projekcie badawczym nt. odpadów i przyłowu. Szukałam sposobu wykorzystania tych produktów do produkcji biopaliwa, co doprowadziło do dalszej współpracy z sektorem rybackim.

G. S. Ja brałem udział w tworzeniu LGR i jestem członkiem partnerstwa, więc od początku wiedziałem wszystko o LGR i możliwościach wsparcia dla rybaków w Ostrobotni.

F. M. Czego nauczyliście się z projektu?

G. S. Bardzo wiele! O wyzwaniach technicznych i logistycznych produkcji biopaliwa oraz o tym jak mogą je stosować rybacy u nas i w innych miejscach w Europie. Współpracowaliśmy też z francuską LGR Sud-Landes, aby skorzystać z doświadczenia ich rybaków oraz francuskiego instytutu badań nad biopaliwami. Współpraca z Uniwersytetem Novia była też bardzo dobrym doświadczeniem. Moim zdaniem rybacy mogą wiele skorzystać ze ściślejszej współpracy z naukowcami.

F. M. Co powiedziałbyś osobie chcącej zrealizować podobny projekt?

G. S. Potrzebne są zasoby i motywacja do działania, kompetentne osoby także spoza sektora rybackiego i twórcze myślenie. Na przykład współpraca z rybakami z Francji jest dla nas czymś zupełnie nowym. Choć technologia i otoczenie są odmienne, zobaczenie rozwiązań w innym kraju, o innej kulturze było niezmiernie ważne dla naszego projektu.

F. M. Jak może pomóc FARNET?

G. S./S-S.S. Musicie nadal tworzyć okazje spotykania się partnerów z różnych stron Europy, a może pomóc im znaleźć inne źródła finansowania na poziomie UE. W ten sposób porozumiewamy się ponad granicami i podejmujemy wspólnie europejskie wyzwania.

Biopaliwa dla łodzi rybackich (Finlandia)

Rezultaty

- > Stworzono praktyczny podręcznik o biopaliwach na morzu, wraz z informacją zwrotną od rybaków, jak najlepiej dostosować technologię do ich potrzeb.
- > 89% badanych rybaków wyraziło zainteresowanie biopaliwami w działalności rybackiej.

Całkowity koszt i udział Osi 4

- > Łączny koszt projektu: 26 079 €
- > Dofinansowanie z Osi 4: 9 083 €
- > Wkład krajowy: 14 388 €
- > Udział środków prywatnych: 2 608 €

Strona internetowa, kontakt

- > <https://www.novia.fi/novia-uas/>
- > <http://tinyurl.com/biofuelsforfisheries>

Harmonogram projektu

- > Badanie zrealizowano w okresie od maja 2011 do sierpnia 2013.

MIEJSCA PRACY A LGR

Docieranie
Rozwijanie lokalnej przedsiębiorczości
Przyciąganie przychodów

Tworzenie miejsc pracy i włączenie społeczne

Tworzenie miejsc pracy jest wyzwaniem w całej Europie, w tym także na obszarach rybackich, zarówno nadmorskich jak i śródlądowych. Jednak wiele obszarów rybackich dysponuje wyjątkowymi możliwościami, zarówno w obrębie tradycyjnej działalności rybackiej jak i poza nią, które mogą wykorzystać. Możliwości te wiążą się często z atrakcyjnością samego obszaru. Wyzwanie polega jednak na tym, aby poszerzyć zakres działalności lokalnej, wychodząc poza podejście stricte sektorowe, a jednocześnie zachowując wiedzę i tożsamość rybacką, od której zależy charakter obszaru.

MOŻLIWA ODPOWIEDŹ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ:

- > **Zwiększanie przychodów:** tworzenie miejsc pracy i źródeł dochodu na bazie produktów i usług wytwarzanych na danym obszarze i sprzedawanym poza nim;
- > **Przyciąganie środków zewnętrznych:** pozyskiwanie przychodów z zewnątrz, takich jak zarobki osób dojeżdżających do pracy, emerytury, przychody pochodzące od turystów i właścicieli drugich domów;
- > **Zachęcanie do lokalnego wydatkowania** tych przychodów, działania stymulujące lokalną gospodarkę i zatrudnienie.

UDZIAŁ LGR MOŻE POLEGAĆ NA:

- > **Poprawie infrastruktury i usług**, jakości życia i tożsamości lokalnej;
- > **Maksymalnym zwiększeniu środków wydatkowanych lokalnie przez promocję krótkich łańcuchów sprzedaży** oraz usług, biorąc pod uwagę specyficzne potrzeby różnych grup, np. młodzieży, rodzin, osób dojeżdżających do pracy, turystów, emerytów;
- > Wspieraniu **projektów tworzących miejsca pracy**, preferowaniu podejścia wielosektorowego, sieciowania i komplementarności między projektami;
- > Tworzeniu działań i mechanizmów zapewniających, że miejsca pracy znajdują także **osoby najbardziej potrzebujące**.

Wywiad

AREK SIEKIERZYCKI

ID: Arkadiusz Siekierzycki, 37 lat, inżynier

Zainteresowania: Statki, dziedzictwo rybackie i morskie

Projekt dofinansowany przez: Słowińską LGR

F.M. Arku, na czym polega twój projekt?

A.S. Projekt dotyczył wyposażenie zakładu w urządzenia wspomagające technologię produkcji. Zakupiliśmy suwnice, maszynę do nakładania żelkotu i maszynę do piankowania. Dzięki temu sprzętowi mogliśmy podnieść jakość naszych produktów, np. nasze ładownie mają lepsze parametry izolacyjne, co jest dodatkowym atutem przy transporcie ryb z morza do portu.

F.M. Co zmienił ten projekt?

A.S. Mogliśmy rozwinąć się jako zakład. Zwiększyliśmy możliwości produkcyjne i usprawniliśmy technologię. Nasze usługi ceni coraz większa liczba klientów i mogliśmy zatrudnić nowych pracowników, aby sprostać rosnącemu popytowi. Jednocześnie udało nam się poprawić bezpieczeństwo pracy.

F.M. Co cię zachęciło do współpracy z LGR?

A.S. Co ciekawe, do współpracy z naszą lokalną grupą rybacką namówili nas rybacy. Im również zależy, aby mieli dostęp do zakładu szkutniczego blisko portu, świadczącego usługi na wysokim poziomie.

F.M. Czego nauczyłeś się z projektu?

A.S. Na początku byliśmy przerażeni tak dużą inwestycją, znalezieniem odpowiednich środków, papierologią. Wydawało się nam, że sobie nie poradzimy. Wiedzieliśmy jednak, że kto się nie idzie naprzód, to tak naprawdę się cofa. My nie chcemy się cofać!

Cieszymy się, że się na to zdecydowaliśmy, bo widzimy ogromną różnicę w procesie technologicznym "przed" i "po". Nie musimy się wstydzić na spotkaniach lub targach branżowych, mamy się czym pochwalić.

F.M. Jakie plany na przyszłość?

A.S. Chcemy podjąć nowe działania, zdobyć kolejne rynki, np. sprzęt dla agrobiznesu. Dzięki kontaktom rybackim w Danii, planujemy też pomóc rybakom w Senegalu i Rwandzie zaprojektować lepsze łodzie.

F.M. Co powiedziałbyś osobie chcącej zrealizować podobny projekt?

A.S. Jeżeli los daje szansę, to należy z niej skorzystać. Należy nastawić się na ciężką pracę, ale w efekcie dużą satysfakcją.

F.M. Jak może pomóc FARNET?

A.S. Jesteśmy bardzo zadowoleni ze współpracy z naszą LGR. Otrzymaliśmy pełną informację oraz wskazówki na każdym etapie projektu. Dzięki tym miłym i kompetentnym osobom nie dostaliśmy zawału serca. Można powiedzieć, że dosłownie zawdzięczamy im życie!

Warsztat szkutniczy (Polska)

Rezultaty

- > Utrzymanie 6 miejsc pracy w istniejącej firmie.
- > Stworzenie 3 nowych miejsc pracy, w tym 1 dla byłego rybaka.
- > Ośmiu klientów warsztatu naprawy łodzi

Całkowity koszt i udział Osi 4

- > Łączny koszt projektu: 150 110 €
- > Dofinansowanie z Osi 4: 64 770 €
- > Wkład krajowy: 21 590 €
- > Udział środków prywatnych: 63 750 €

Strona internetowa, kontakt

- > Słowińska FLAG
- > <http://sgr.org.pl>

Harmonogram projektu

- > Prace inwestycyjne: 2013-2014.

Wpływ reformy Wspólnej Polityki Rybołówstwa na poziomie lokalnym

Nowa wersja Wspólnej Polityki Rybołówstwa (WPRyb) ma na celu zapewnienie, że **rybołówstwo i akwakultura będą zrównoważone pod względem środowiskowym, ekonomicznym i społecznym**. Osiągnięcie stanu zrównoważenia oznacza nowe działania zapobiegające przełowieniu, takie jak zakaz odrzutu, a także zniechęcające do niszczących metod połowu i zapewniające ochronę ekosystemów morskich. Niezbędne jest także, aby lokalne społeczności rybackie dostosowały się do tych działań poprzez podejmowanie innowacji, rozwój nowych rynków oraz zwiększanie wartości dodanej lokalnie złowionych ryb. Stanowi to zarówno wyzwanie, jak i szansę dla obszarów rybackich, a skuteczna odpowiedź wymaga silniejszych powiązań między rybołówstwem a innymi sektorami gospodarki.

MOŻLIWA ODPOWIEDŹ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ:

- > Podjęcie aktywnej roli w **ochronie** ekosystemów morskich
- > Zwrócenie uwagi na rybaków (mężczyzn i kobiety) przybrzeżnych i prowadzących działalność w małej skali oraz zwiększenie ich roli w **zarządzaniu lokalnymi zasobami**;
- > Poszukiwanie możliwości podnoszenia **jakości i standardów etycznych** działalności rybackiej i akwakultury;
- > Tworzenie **nowych rynków** dla produktów rybackich poprzez zwiększanie wartości dodanej i poprzez innowacje marketingowe.

UDZIAŁ LGR MOŻE POLEGAĆ NA:

- > Podnoszeniu **świadomości** na temat wyzwań i szans wynikających z nowej WPRyb wśród osób zajmujących się zawodowo rybołówstwem i akwakulturą
- > **Szkoleniach i doradztwie** na temat nowej WPRyb oraz jej wpływu na zainteresowane podmioty lokalne;
- > Promowaniu współpracy wszystkich podmiotów w **poszukiwaniu innowacyjnych rozwiązań** dostosowanych do warunków lokalnych;
- > **Włączaniu** działań podejmowanych lokalnie w szerszy nurt **inicjatyw europejskich**;
- > Ułatwianiu udziału lokalnych interesariuszy w **strukturach odpowiedzialnych za zarządzanie** zasobami i zapewnieniu, że są oni w stanie w nich świadomie uczestniczyć i wносить swój wkład.

Wywiad

DANIEL MANUEL FORMOSO MOLEDO

ID: Daniel Manuel Formoso Moledo, lat 60,
Prezes Cofradia de a Coruña

Zainteresowania: Rybactwo i morze

Projekt dofinansowany przez: FLAG Ria Fisterre Muros Noia

F. M. Czego dotyczy projekt?

D. M. *Lonxa na rede* to internetowa platforma sprzedaży, której właścicielami jest sześć Cofradias (gildii rybackich) z Galicji. Platforma ułatwia sprzedaż kluczowego gatunku – ośmionicy – poławianego przez członków Cofradias i sprzedawanego pod wspólną marką. Pozwala ona także koordynować sprzedaż na miejscowych aukcjach. Środki LGR pozwoliły nam przygotować i wdrożyć ten projekt, z korzyścią dla nas i dla naszych klientów.

F. M. Co zmienił ten projekt?

D. M. Projekt daje Cofradias znaczącą przewagę marketingową. Dzięki wspólnej marce, *Pulpo de Lonxa*, i zwiększeniu sprzedaży zyskują oni większą widoczność i lepsze ceny. Dla kupujących projekt poprawia identyfikowalność, możliwość śledzenia pochodzenia towaru. Droga kupowanych ośmiornicy może być śledzona od miejsca połowu aż do talerza dzięki kodowi QR z datą, miejscem połowu, miejscem rozładunku i nazwą statku. Jest to zarazem świetna okazja, aby pokazać klientom że zależy nam na ochronie ryb, uczestniczymy w przygotowaniu planu zarządzania zasobami. Zwiększając przejrzystość na temat naszej pracy i produktu chcemy pokazać, że wspieramy zrównoważony rozwój od sieci do talerza.

F. M. Co was zachęciło do współpracy z LGR?

D. M. Zarówno Cofradias jak i wielu rybaków są członkami LGR, byliśmy zatem w samym "sercu" tej inicjatywy. Bardzo cenimy rolę pracowników LGR, którzy pomogli rybakom

nawiązać współpracę w trakcie przygotowania i realizacji projektu.

F. M. Czego was nauczył projekt?

D. M. Dowiedzieliśmy się, że trzeba zacząć od mobilizacji rybaków, pokazać im że mogą mieć realny wpływ na życie ich społeczności. W naszym przypadku ta współpraca doprowadziła do wzrostu cen kluczowego gatunku, szybko i wyraźnie odczuwalnego przez sektor rybacki.

F. M. Jakie plany na przyszłość?

D. M. Chcemy zróżnicować działalność, objąć sprzedażą dalsze gatunki, uzyskać uczciwe ceny dla rybaków w długim okresie i sprawić, że nasza marka będzie punktem odniesienia dla jakości i identyfikowalności. Myślimy też, żeby połączyć siły z innymi znanymi markami, takimi jak Margalaica*, aby zwiększyć naszą widoczność.

F. M. Co powiedzielibyście osobie chcącej zrealizować podobny projekt?

D. M. Trzeba korzystać z okazji, jaką daje EFMR i RLKS, aby podjąć innowacyjne i dynamiczne projekty. Nasz projekt nie mógłby zostać zrealizowany bez tego wsparcia. Zbyt wiele społeczności rybackich walczy o przetrwanie, musimy chwytać tę okazję, która się pojawiła.

F. M. Jak może pomóc FARNET?

D. M. Dokładnie tak jak to robicie: publikować informacje i pomagać w nawiązaniu kontaktów między podobnymi inicjatywami w różnych częściach Europy.

Lonxa na rede (Hiszpania)

Rezultaty

- > Wzrost ceny kg ośmiornicy o 1 €.
- > 25 firm i restauracji zarejestrowanych jako użytkownicy platformy.
- > Około 400 rybaków zaangażowanych w projekt.

Całkowity koszt i udział Osi 4

- > Łączny koszt projektu: 78 400 € (48 400 € oprogramowanie i sprzęt dla Cofradias, 30 000 € strategia komunikacyjna i kampania promocyjna)
- > Dofinansowanie z Osi 4: 58 800 €
- > Wkład krajowy/regionalny: 19 600 €

Strona internetowa, kontakt

- > www.lonjaenlared.com/es

Harmonogram projektu

- > Rozpoczęty w 2014, w realizacji.

* Margalaica to projekt dofinansowany z Osi 4, polegający na przygotowaniu, zintegrowaniu i promocji różnych elementów turystyki rybackiej w Galicji: zobacz (www.margalaica.net/).

Kim jesteśmy?

FARNET to wspólnota osób i instytucji zaangażowanych we wdrażanie strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS) w ramach Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR). Sieć FARNET angażuje rybackie lokalne grupy działania (LGR), instytucje zarządzające, obywateli i ekspertów z całej UE we wspólne działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów rybackich i nadbrzeżnych.

Jednostka Wsparcia FARNET (FSU) została powołana przez Komisję Europejską do pomocy interesariuszom zaangażowanym w realizację RLKS. Jednostka ta składa się ze stałego zespołu 10 osób pracujących w Brukseli, wspomaganego przez 18 ekspertów geograficznych w całej Europie.

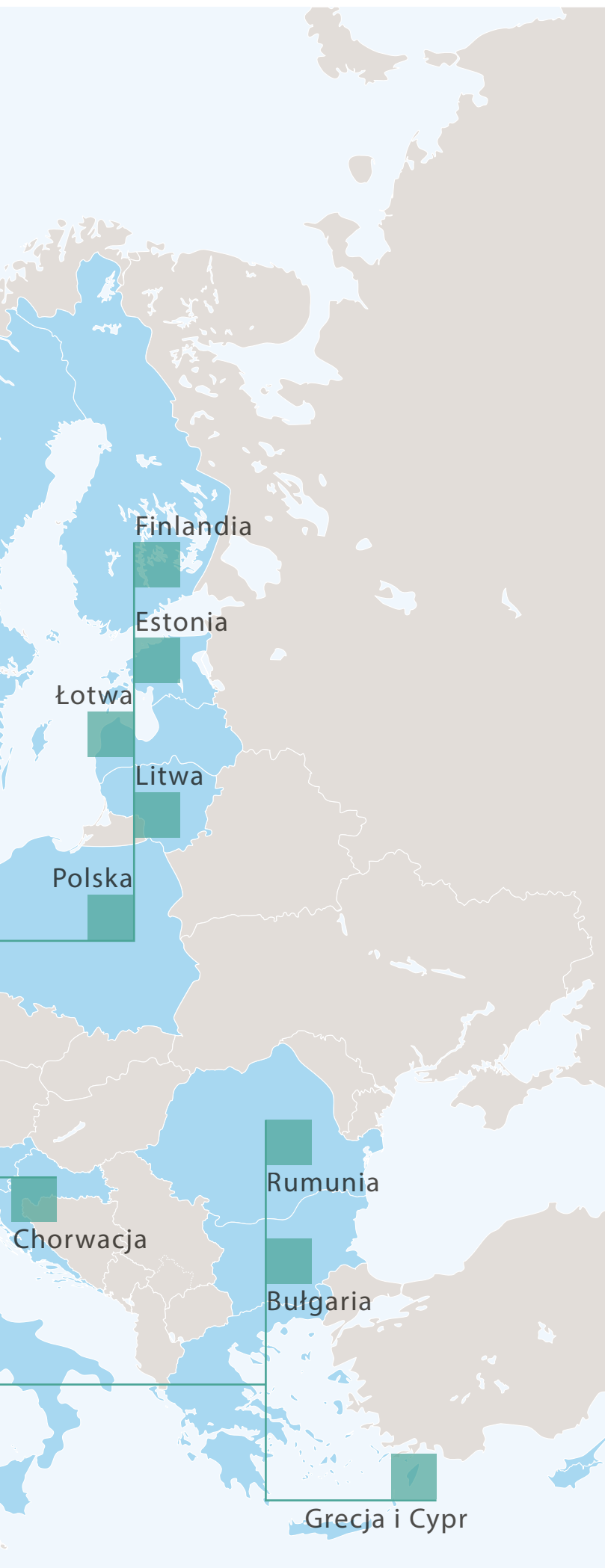
ZESPÓŁ FARNET

Wsparcie merytoryczne

18 ekspertów geograficznych, zapewniających pomoc i doradztwo

CZTERY KLUCZOWE PRIORYTETY SIECI OBSZARÓW RYBACKICH (FARNET)

PRIORYTET 1

Budowanie wiedzy i umiejętności w ramach rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w obszarach przybrzeżnych i śródlądowych oraz obszarach akwakultury, w tym wspieranie koordynacji z innymi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi.

PRIORYTET 2

Zapewnienie przepływu informacji między zainteresowanymi stronami zaangażowanymi w rozwój obszarów rybackich i nadbrzeżnych.

PRIORYTET 3

Identyfikacja, analiza i upowszechnianie skutecznych reakcji na ważne wyzwania dla obszarów przybrzeżnych, rybactwa i akwakultury w Europie.

PRIORYTET 4

Wspieranie współpracy pomiędzy LGR i innymi lokalnymi partnerstwami na rzecz rozwoju w całej Europie i poza nią.

JAK ZESPÓŁ FARNET REALIZUJE TE PRIORYTETY:

- > Fachowe doradztwo i pomoc dla LGR, ich krajowych sieci i Instytucji Zarządzających
- > Organizacja międzynarodowych seminariów i konferencji oraz innych wydarzeń na szczeblu europejskim, budujących umiejętności Instytucji Zarządzających i krajowych sieci
- > Publikacje: bieżący elektroniczny Impuls FARNET, coroczny Magazyn FARNET, tematyczne i metodyczne przewodniki, opisy dobrych praktyk i często zadawane pytania (FAQ)
- > Animowanie strony FARNET www.farnet.eu i mediów społecznościowych

Kontakt z nami:

mailowo na adres info@farnet.eu,

poprzez media społecznościowe:

telefonicznie lub osobiście na poniższy adres:

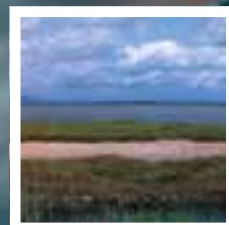
Adres:

FARNET Support Unit
Rue de la Loi 38 boîte 2
B – 1040 Bruxelles
Tel. +32 2 613 26 50

 BŁĘKITNY WZROST

 ZMIANY KLIMATU

 **MIEJSCA PRACY
I WŁĄCZENIE SPOŁECZNE**

 REFORMA W PRYB

 **LGR mogą mieć wpływ,
dowiedz się jak na www.farnet.eu**